

„LA CASA DE COPII, UN DIEZ RATAT M-A LĂSAT FĂRĂ UNGHIE“

În 1966 a apărut decretul anti-avort, urmare a dorinței lui Ceaușescu de a crește populația țării. Propaganda vremii le convingea pe mame să aibă cât mai mulți copii. Efectul acestei politici s-a văzut în 1989, când în România aproape că nu exista orăș fără orfelinat.

Ziaristul Viorel Ilișoi a stat la casa de copii din Trușești, județul Botoșani, din clasa a II-a până când a devenit major. După ce a intrat la Liceul Pedagogic din Botoșani, pe perioada cursurilor stătea la internat, iar în vacanță se întorcea la părinți sau la frații mai mari.

„Am ajuns la casa de copii pentru că s-a îmbolnăvit tata și nu ne mai putea întreține. A stat șapte ani în spital; când a ieșit, pe frații mei i-a luat înapoi. Pe mine m-a lăsat în continuare, pentru că l-a convins directorul casei de copii că e mai bine pentru mine acolo. La noi în sat nu exista curent electric, iar eu în clasa I scrisesem cu penița înfipă în coccin. La casa de copii erau copii proveniți din familii destrămate, dar și aduși de la creșe, copii care fuseseră abandonati când aveau o zi-două, aruncați în tomberoane, uitați la maternitate. Cei de la creșe se deosebeau de cei din familie; crescuseră câte 30-40 cu o îngrijitoare. Veneau bătuți, cu o frică animalică, cu sechele psihice - numai dacă treceai pe lângă ei tremurau și începeau să țipe. Erau tarați psihic și nu exista nici un fel de îngrijire specială pentru ei.

La Trușești, casa de copii era numai pentru băieți și aduna la un moment dat vreo 300. Copiii de la creșă erau, în general, irecuperabili; în clasa a II-a eram coleg cu unul Demco, un băiat venit de la creșă, care avea aproape 18 ani. L-au trimis la școala de cizmari, să învețe să bată cuie sau să devină președinte, cum se zicea atunci. Era retardat și nu era în stare să facă papuci, putea doar să repare. Nici cei care veneau din familii destrămate nu stăteau mai bine; fuseseră bătuți acasă, erau traumatizați.

(Continuare în pag. a II-a)

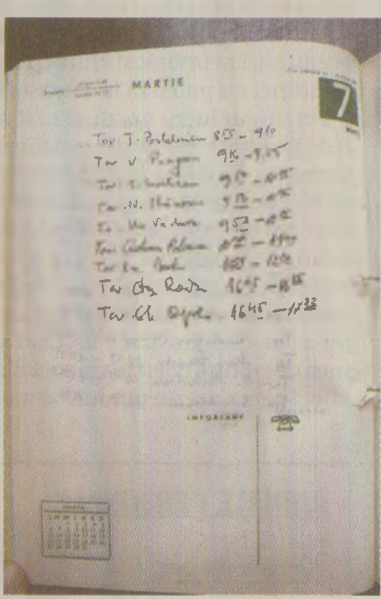
Singura fotografie a lui Viorel Ilișoi din perioada când a stat la orfelinat a intrat în posesia lui după ce a furat-o de la panoul de onoare

AGENDA ELENEI CEAUȘESCU

La 8:55, în biroul ei a intrat ministrul de Interne, Tudor Postelnicu.

Apoi Vasile Pungan (10 minute). Pungan era de aproape patru ani ambasadorul României în Bulgaria. Economistul avea o carieră ce putea servi ca exemplu al „măncării” lui Ceaușescu în „rotirea” cadrelor. După doctoratul luat în economie agrară la Moscova, fusese numit, la numai 28 de ani și fără antecedente pedagogice, decan al Facultății de Economie Agrară din București. Urmaseră funcții de decizie în agricultură. După care trecuse în diplomație - Washington, Marea Britanie, Islanda. Revenise acasă, adică în preajma lui Ceaușescu, consilier (1980-1982). Înainte de plecarea la Sofia, fusese ministru al Comerțului Exterior.

Parcursesă împreună cu Ceaușescu experiența tristă a relațiilor României cu lumea a treia. Urmărind îndeaproape evoluția schimbărilor antamate cu Zambia și Zimbabwe, șeful Cancelariei CC, Silviu Curticeanu, a conchis în memoriile sale că, pentru armele și sprijinul

primit în lupta de eliberare, liderii lor n-au avut purtări recunoscătoare. Cât despre comerț, dezamăgirea a fost și mai mare: „Ceaușescu a crezut multă vreme că atât resursele, cât și desfacerea produselor le poate asigura cu ajutorul țărilor din

lumea a treia; s-a înșelat în ambele privințe; țările slab dezvoltate aveau regimuri politice instabile, înalți funcționari corupți, gata să încheie o tranzacție comercială numai în raport de un singur criteriu: mărimea comisionului. Or, în această privință, „șeful meu” era mai catolic decât Papa!”. Astfel că noi, „independenți” au devenit, în optica binefăcătorilor de la București, „victime în jocul de interese bancare și economice al marilor trusturi ale lumii”.

După scurta întâlnire cu Pungan, Elena Ceaușescu a citit rapoarte ori s-a dus în biroul „tovarășului” - o jumătate de ceas n-a intrat nimeni la Cabinetul 2. I-a chemat apoi pe Ibrănescu și pe Ilie Văduva (și el consilier al lui Ceaușescu).

Poliana a avut parte de un adevărat regal (10:07-11:40).

Înainte de masa de prânz, „tovarășă” l-a chemat pe Emil Bobu. Iar după masă (între 16:05 și 17:32) s-a întâlnit cu Constantin Radu și Gheorghe Oprea.

Lavinia BETA

CALENDAR

7 martie (marți)

Soarele a răsărit la 6:43, a apus la 18:11

Luna a răsărit la 6:29, a apus la 18:02

Sărbătoare creștină:
Sfinții Mucenici Episcopi din Cherson: Vasilevs, Efrem, Evghenie, Capiton, Eterie, Agatador și Elpidie

S-a întâmplat la
7 martie 1989

- Președintele Mexicului, Miguel de la Madrid, l-a primit pe ministrul cubanez al Relațiilor Externe, Isidoro Malmierca. În cursul întrevederii au fost abordate diverse aspecte ale relațiilor dintre cele două țări, precum și probleme referitoare la situația din regiune și din lume.
- Președintele Algeriei, Chadli Bendjedid, l-a primit pe Mohamed

Decretul antiavort - anchete și închisori

Decretul 770, din 1966. Ceaușescu ar fi vrut să rămână în istorie ca „decretul vieții”, fiindcă era menit să interzică avorturile și să încurajeze natalitatea. Din păcate, realitatea a făcut din Decretul 770 un adevărat decret al morții, după ce mii de femei și-au găsit sfârșitul încercând să scape de sarcini nedorite prin metode primitive, cu grad mare de risc.

De foarte multe ori, gravidele care își provocau avortul clandestin ajungeau prea târziu la spital și mureau pe masa de operație, punându-i pe medici în mare dificultate. „Un coleg, medic-șef, a insistat să operăm o pacientă, din dorința de a-i mai da o șansă. I-am spus că e prea târziu, era clar că deja era depășit cazul. Am început, totuși, operația, iar la scurt timp anestezista m-a anunțat că pacienta a murit. De la noi, decedata

ajungea la medicină legală, iar dacă în fișă apărea că nu a fost operată cum trebuie, puteam fi acuzat de culpă medicală. Atunci a fost cel mai dificil moment din activitatea mea chirurgicală, pentru că a trebuit să continuăm operația pe pacientul mort”, își amintește doctorul Alexandru Baltă, medic cu o carieră de peste 31 de ani, în prezent purtătorul de cuvânt al Spitalului de Obstetrică-Ginecologie Brăila.

Metodele folosite pentru provocarea avortului erau din cele mai diverse: sonde introduse în uter, soluții de sare, dero, leandru, cozi de mușcată sau obiecte ascuțite folosite pentru străpungerea organelor interne. După aceste proceduri primitive, în majoritatea cazurilor apăreau infecții, iar femeile nu aveau încotro și mergeau la spital, deși uneori o făceau în ultima clipă. Aici, medicii

erau obligați să le chiureteze, dar și să anunțe autoritățile despre fiecare caz în parte. Doctorul Baltă spune însă că medicii brăileni evitau să își părăsească pacientele, iar asta a făcut ca, în timp, gravidele să capete încredere și să vină din timp la spital, salvându-și astfel viața. „Era larg răspândită ideea că femeia care ajungea la spital și cine i l-a provocat era lăsată să moară, iar din această cauză apărea teama de a merge la medic. Femeile care ajungeau la spital cu avort provocat spuneau că au ridicat greutatea și au sărit, dar noi știm că nu este așa și o tratăm ca atare, cu antibiotice. Astfel, le-am câștigat încrederea bolnavelor și, cu timpul, văzând că nu le păram, au început să vină din timp.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALUL ZILEI

Marți după-amiază, în avans, la București a avut loc o adunare festivă dedicată zilei de 8 Martie. Organizatorii - Consiliul Național al Femeilor, Consiliul Cultural și Educației Socialiste, Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Comitetul Central al UTC, Consiliul Național al Organizației Pionierilor. În cinstea evenimentului, televiziunea a programat la Teatrul TV piesa „Mama”, cu Leopoldina Bălănuță în rolul principal.

Adunare festivă în Capitală

Dintre oficialități, au luat loc în prezidiu Lina Ciobanu, Miu Dobrescu, Constantin Olteanu, Suzana Gădea, Ana Mureșan, Barbu Petrescu, prim-secretar al Comitetului Municipal București al PCR,

Poliana Cristescu, secretar al Comitetului Central al UTC, președinta Consiliului Național al Organizației Pionierilor. În sală - femei din întreprinderi și instituții bucureștene, după câte și-a dat seama trimisul Agerpres la eveniment, precum și soții ale unor șefi de misiuni diplomatice acreditate la București. Despre semnificația zilei de 8 Martie a vorbit Ana Mureșan, membru supleant al CPEX, președinte al Consiliului Național al Femeilor. „Sunt cunoscute problemele care se ridică sub aspectul capacității și competenței acestora”, scria despre vorbitoare colegii de la „cadre”.

„Mama” Leopoldina

În cinstea zilei de 8 Martie, Televiziunea Română programa în seara de marți emisiunea „Laudă femeilor acestei țări. Spectacol lite-

rar-muzical-coregrafic”. Punctul de rezistență al serii - piesa „Mama”, de Octavian Sava, cu Leopoldina Bălănuță în rolul principal. Își mai „dădea concursul”, după cum suna un clișeu de epocă, actorii Georgehe Cozorici, Tamara Buciuceanu, Eugenia Maci, Emilia Popescu, Mircea Crețu, Adrian Titieni, Maria Gligor, Adrian Georgescu și alții.

Festini spiritual

„Inspirată a fost ideea factorilor de decizie ai televiziunii, scria Mircea Moarcăș pentru «Cotidianele» din România liberă, de a include în ajunul zilei de 8 Martie, în cadrul emisiunii Teatrul TV, piesa «Mama» de Octavian Sava, lucrare de certă valoare artistică, cu o deosebită încălzură emoțională.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Pasiențe despre comunism

„În 1989 eram în clasa a VIII-a. Prin martie, am participat la olimpiada de istorie, faza pe județ. Amintesc acest lucru pentru că doamna profesoară care m-a însoțit, după ce am ieșit din sala de concurs, m-a întrebat ce vreau să mă fac. Țin minte că am răspuns că vreau să devin jurnalist, dar ai mei vor să devin inginer chimist. Dumneaei mi-a spus că nu este bine, „pentru că trebuie să minți tot timpul”. Am rămas surprinsă. Îi port acestei doamne o profundă recunoștință, chiar dacă astăzi a rămas doar femeia cu care am discutat într-o duminică după-amiază, în martie 1989, despre lucruri interzise.

Varam dat admitere la liceu. Am

intrat unde a vrut mama. În iulie, după afișarea rezultatelor, îmi amintesc că directorul școlii din acea perioadă a specificat că elevii clasei a IX-a trebuie să participe la curățenia în școală, așa că a trebuit, în perioada vacanței, vreo săptămână, să fac șmotră forțat. Am întrebat-o pe cea care urma să ne fie dirigintă de ce trebuie să facă elevii curățenie atât timp cât în liceu existau femeile de serviciu al căror rol acesta era: să facă curățenie. Urmarea - mama a trebuit să vină repede la școală și să dea explicații dirigintei pentru obrăznicia mea și pentru proasta educație politică pe care mi-o oferiseră ai mei.

Vacanțele mi le petreceam, inva-

riabil, la bunici. Bunica mea avea o soră într-o comună mai jos de Pittești, care venea pe la noi de câte ori avea ocazia. Soră bunicii mele ghicea în cărți, lucru neobișnuit pentru mine, așa că, de câte ori o întâlneam, o puneam să-mi ghicească. La rândul meu, fusesem câte ceva și ghiceam, spre amuzament, prietenelor copilăriei mele. Îmi amintesc că începusem școala... septembrie sau octombrie 1989. Eram cu o colegă și ghiceam în cărți. Pasiențe adolescentine! La un moment dat, mi-am pus întrebarea dacă moare Ceaușescu până la sfârșitul anului. Iar pasiența a spus da!

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALE PERSONALE

7 MARTIE

Noaptea, treaz, focul continuă să ardă cu flăcări mari în curtea bisericii. Reflexele îmi joacă pe plafon. Mă ridic, stau la fereastră și contempți indelung focul între trunchiurile negre ale brumărilor, care ceva de mit scandinav. Îmi amintesc câteodată rugul de pe insula de lângă Helsinki, unde, strivit într-o mulțime în tranș, contempți flăcările înalte în noaptea albă (nordică) a sănzienelor. Demonici și erotici.

După-masă, curs. Mai am doar două-trei lecții și semestrul se încheie pentru anul IV. Închei deci „cazul Argezi”: fișe, documente, arhivă. Observ un interes mai ridicat, deși unele lucruri le mai apar confuze studenților, căci ei nu au reperate istorice necesare pentru a

înțelege fenomenul în complexitatea lui. Venind spre casă mă simt însă reconfortat atât pentru modul cum am expus problema, cât și pentru faptul că le-am dezvoltat acestor tineri o bună parte din adevărul istoric, arătându-le și modul cum faptele au fost apoi manipulate. Textele argeziene citate de mine au stârnit rumoare, iar savoura stilistică a textului lui P. Tugui a provocat hohote de râs. -Încercat să mă plimb, dar renunț repede, imposibil să rezist în atmosfera acestui ajun de 8 martie, în care simți deja betia, sudoarea, trivialitatea. Aflu că Doru V. s-a accidentat la București, fractura brațului, a căzut într-o stație de metrou, se pare că și-a pierdut echilibrul pentru o fracțiune de secundă. Lungă discuție cu Marian în drum spre facultate.

(Continuare în pag. a II-a)

Polonia: „Convorbirile de la masa rotundă” între guvern și opoziție

După o lungă perioadă de criză economică și convulsii sociale, reprezentanții guvernului comunist polonez și cei ai sindicatului liber „Solidaritatea”, în frunte cu Lech Walesa, precum și liderii altor grupări din opoziția anticomunistă din Polonia au discutat împreună despre viitorul țării lor (Varșovia, 6 februarie - 4 aprilie 1989).

„Convorbirile de la Masa Rotundă” - denumire adoptată ad-hoc datorită forme geometrice pe care o avea masa tratativelor din sala principală de sedințe - s-au axat pe trei direcții: reformele politice, problemele economiei poloneze și cele sociale.

Criza poloneză din anii '80 a avut la origine un complex de factori interni și externi. Nerezolvarea la timp a problemelor economice a condus la acutizarea crizei de legitimitate cu care se confruntau autoritățile comuniste de la Varșovia încă din anul 1945, când au fost instalate la putere cu ajutorul nemijlocit al trupelor sovietice. Totodată, difer-

ența care exista între nivelul ridicat de trai al membrilor nomenclaturii Partidului Muncitoresc Unit Polonez (cu mult peste media pe întreaga țară) și nivelul modest de trai al celorlalți cetățeni polonezi a condus la amorsarea unor conflicte sociale de mare amploare. Deși spuneau că apărau interesele clasei muncitoare și vorbeau în numele acesteia, liderii Partidului Muncitoresc Unit Polonez s-au văzut puși în situația de a acționa în mod repetat nu doar împotriva intelectualilor anticomuniști, ci și împotriva unor largi categorii sociale.

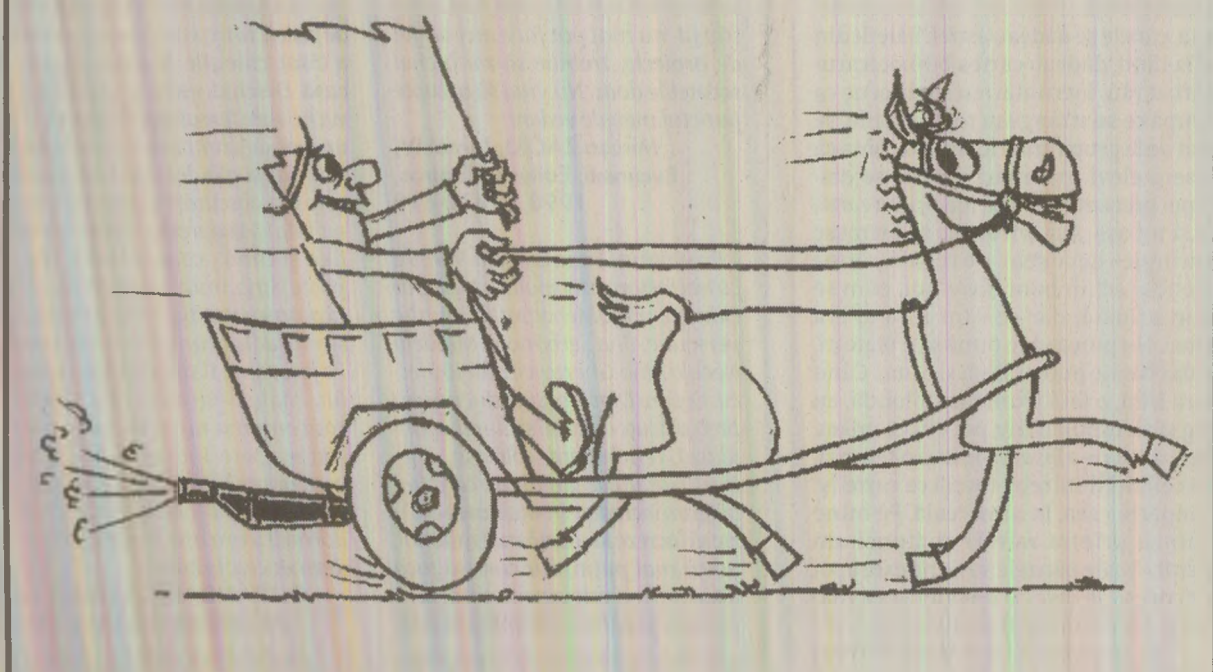
Treptat, anumite cercuri ale intelectualilor polonezi au acționat împreună cu liderii muncitorilor revoltați în scopul îmbunătățirii nivelului de trai al populației. Au criticat din ce în ce mai des intervențiile arbitrare și abuzive în economie ale membrilor nomenclaturii comuniste.

(Continuare în pag. a IV-a)

Ceaușescu a afirmat în multe rânduri că cedările în fața sindicaliștilor abate Polonia de la calea socialismului FOTO: Arhivele Naționale

CARICATURA ZILEI

DECRETUL ANTI-AVORT — ANCHETE ȘI ÎNCHISORI

(Urmare din pag. 1)

Asta, coroborat cu o nouă tehnică de tratament stabilită de prof. Dan Alecsandrescu, ce presupunea ca medicul să nu facă chiuretaj decât după trei-patru zile de tratament cu antibiotice, a dus la scăderea mortalității. În 1989, numărul de femei decedate era de 10-20 pe an. Înainte erau mult mai multe", povestește doctorul Baltă.

Acesta spune că, spre deosebire de alte orașe din țară, unde medicii erau nevoiți să lucreze sub presiunea anchetelor Procuraturii, la Brăila, autoritățile comuniste au fost mai permissive, lăsând doctorii să opereze aproape nestingheriți, fapt ce a contribuit, de asemenea, la scăderea mortalității. Nu se poate spune însă că nu erau presiuni. La începutul anului 1989, medicii din Maternitate s-au trezit, într-o zi, sub asediul Militei și Procuraturii. „A desins aici o trupă ca de comando.

S-a oprit centrala telefonică și fiecare medic a fost luat în primă de doi ofițeri de Militei și un procuror. Am fost adunați la raportul de gardă și ni s-a spus că este o sesizare, că se fac avorturi, că unii dintre noi au acasă truse de chiuretaj. Fiecare coleg a fost luat în mașina lor și dus acasă pentru a i se face percheziția completă. Au fost dezamăgiți, nu numai că n-au găsit truse de chiuretaj, dar n-au găsit nici lăzi cu aur, nici teancuri de bani. Au dat doar peste câte un pachet de cafea, de țigări, un parfum, pe care le-au confiscat", își amintește medicul brăilean.

„Furtunașul” ucigaș

Persoanele dovedite că au provocat avorturi ilegale, mai ales dacă în urma acestora rezultau victime, înfundau pușcări. Brăileanca A.T., de exemplu, a fost condamnată la cinci ani de închisoare în 1989, deoarece provocase avortul unei tinere care a murit. Victima, N.R., din comuna Tichilești, era însărcinată în luna a treia și a cunoscut-o pe A.T. prin intermediul cumnatei sale. La proces, femeia a susținut că inițial a refuzat-o pe victimă, dar, la insistențele acesteia, a acceptat să-i provoace avortul. „N.R. a venit la mine împreună cu cumnata mea, care a rămas în sufragerie, în timp ce noi am mers în dormitor. I-am spus să se întindă pe pat și i-am introdus în uter un furtunaș dintr-un material plastic, de 9 cm, pe care l-a adus chiar ea. I-am explicat să-și scoată sonda după circa două ore”, a declarat la anchetă A.T. După 15 zile, tânăra nu scăpase de sarcina nedorită, dar avea mici pierderi de sânge și acuza dureri abdominale. După încă o săptămână, nemaiputând suporta durerile, gravida s-a dus acasă la cea care-i provocase avortul. S-a întins pe patul din dormitor, la fel ca în urmă cu trei săptămâni, dar la scurt timp a decedat.

Florentin COMAN

Ambiția lui Ceaușescu de a crește natalitatea a avut repercusiuni grave asupra femeilor care încercau să scape de sarcini nedorite

ALERTĂ LA FRONTIERĂ

Printre misiunile cele mai importante ale Securității în perioada comunistă s-a numărat și monitorizarea incidentelor de la frontieră. În 1989, chestiunea avea „prioritate zero”, întrucât se înteseră „tentative de evaziune”, mai ales la granițele cu Ungaria și Iugoslavia. Ofițerii de Securitate aflați la frontieră se interesau în special de etnia „fugarilor”, de situația lor la locul de muncă și dacă aveau rude în străinătate. Începând de astăzi veți citi zilnic despre „incidentele de la frontieră”, precum și despre măsurile operative pe care Securitatea le pregătise pentru a neutraliza această „problemă”.

● La granița cu Ungaria au fost reținuți 11 cetățeni români. Cel mai numeros grup, format din opt persoane, a încercat să treacă ilegal frontiera în apropierea localității Săcuieni din județul Bihor. Aceștia erau etnici maghiari, originari din comuna Camăr, județul Sălaj. Pentru reținerea lor, grănicerii au tras 19 focuri de avertisment.

● La frontiera cu Iugoslavia au fost identificate 14 persoane care aveau

intenția să părăsească ilegal țara. Cinci dintre acestea au fost arestate în zona Ogradena din apropierea malului Dunării, găsindu-se asupra lor o barcă pneumatică. Erau de loc din București, fiind membri ai cultului penticostal. Pentru reținerea lor, grănicerii au tras șapte focuri de avertisment.

● Autoritățile iugoslave au predat grănicerilor români patru „fugari” care trecuseră clandestin în această țară în cursul lunii februarie. Erau de profesie muncitori, cu domiciliul în județele Timiș (trei persoane) și Sibiu (o persoană).

● În localitățile de graniță Tere-mia Mare și Valcani din județul Timiș au fost arestate două persoane (de 21 și 22 de ani), care trecuseră ilegal frontiera venind din Iugoslavia. Ambii erau cetățeni români din județele Cluj și Arad reintorcându-se în țară după ce fugiseră în Iugoslavia în anul 1988.

Sursa: Arhiva CNSAS, Fond Documentar, dos. nr. 8566, vol. 24. Ilarion IJU

RADIOGRAFII CULINARE

Cartea patiserului

În hotărârea Congresului consilierilor oamenilor muncii din industrie, construcții și transporturi din anul 1989 se arată: „În industria alimentară se impune să se acționeze pentru sporirea produselor cu valoare nutritivă ridicată, lărgirea gamei specialităților de panificație, a sortimentelor de produse zaharoase, a lactatelor și a conservelor de carne. Este necesar să se ia măsuri energice pentru dezvoltarea rapidă a fabricației de produse alimentare preambalate, precum și preparate și semipreparate culinare, în vederea ușurării muncii casnice”.

În virtutea acestei hotărâri, Tr. Zaharia și I. Cosmin au scris „Cartea patiserului”, care pune la dispoziția lucrătorilor din sectorul de patiserie, plăcintărie și simigierii un material documentar necesar în vederea diversificării și dezvoltării acestor produse, mult solicitate de consumatori. Lucrarea tratează modul în care trebuie acționat pentru depozitarea și conservarea materiilor prime și auxiliare prevăzute în rețete. Autorii precizează în prefața cărții: „Se pune un accent deosebit pe modul în care se pregătesc, înainte de gătire, materiile prime și auxiliare, în vederea obținerii unor produse de bună calitate și cu un consum specific de materiale scăzut”. Cartea reprezintă, așadar, un prim început de a pune la dispoziția specialiștilor din industrie, laboratoare și cercetare, un material documentar orientativ și sugestiv, așa cum spun autorii: „Un îndreptar în slujba dezvoltării acestei activități, în vederea impulsării unor noi realizări în acest sector al industriei alimentare”.

Până la capitolele de rețete, din paginile cărții ne mai putem informa despre depozitarea, conservarea și pregătirea materialelor prime și auxiliare, cum ar fi făina, drojdia, grăsimile alimentare, ouăle, zahărul, glucoza, marmelada, extractul de malț, pudra de cacao sau germeni de grâu. Putem citi și un capitol despre calitatea materiilor prime și auxiliare folosite la prepararea produselor de patiserie. Astfel, aflăm că „făina de grâu în industria de patiserie, plăcintărie și produse dietetice trebuie să fie de calitate bună și foarte bună și cu maturizare de cel

puțin 15 zile”. Despre uleiul rafinat de floarea-soarelui citim: „acest produs se livrează în două tipuri: A și B. Trebuie să aibă culoarea galbenă, miros și gust plăcut, fără miros și gust străin”. La fiecare materie primă se află tabele cu proprietățile organoleptice și cele fizico-chimice.

Ultimul capitol tratează sortimentele de produse pe care le întâlneam în 1989 în patiserii, însoțite de rețetele lor. De la cozonaci cu diverse umpluturi, checuri, rulade, plăcinte și pateuri, specialități și cornuri, semipreparate și preparate tip „Gospodina” (trigoane cu nucă, blavla cu nucă, pandișpan cu stafide etc.), covrigi, fursecuri, saleuri, săratele, până la grisine, crochete și gogoși, toate puteau fi preparate cu succes și în propria bucătărie, cu o singură condiție: gospodina să micșoreze corect cantitățile, pentru că rețetele sunt date pentru patiserii. Unele rețete sunt și ilustrate, dar paginile cărții sunt alb-negru.

Vă propunem rețeta de pateuri cu varză: „Pentru 100 kg produs se folosește următoarea rețetă: maioua se prepară din 22 kg făină, 2 kg drojdie și un l de apă. Se frământă 8-10 minute și se lasă la fermentat 30-45 de minute. Peste maioua se adaugă 23,5 kg făină, 1,4 kg sare, 80 ouă, 2,2 kg zahăr, 1,5 l ulei și 5 l de apă. Se amestecă totul 8-10 minute și se lasă în repaus 15-20 minute. Pentru umplutură aveți nevoie de 60 kg varză crudă tăiată subțire. Aceasta se călește în 8 l ulei, se adaugă 0,300 kg piper măcinat și se lasă să se răcească 15-20 de minute. După repaus, aluatul se divizează în bucăți de 90 g, se modelează rotund și se întinde în foi pătrate groase de 3-4 mm, cu latura de 13-14 cm, sau aluatul se divizează în bucăți de câte un kg, se întind în formă de foaie și se taie pătrate cu rozeta. Pe fiecare pătrat se întinde 30 g umplutură de varză și se acoperă în diagonală cu colțurile pătratului, formându-se un triunghi. Margiile laterale se lipeșc pentru a evita ieșirea umpluturii în timpul coacerii. Produsele necoapte se așază pe tavă la distanța de 3 cm și se lasă în repaus 5-8 minute. Apoi se ung cu ou și se introduc la coacere, timp de 12-15 minute”.

Carmen DRĂGAN

32 de ani de Viața satului, emisiunea preferată a lui Ceaușescu

Emisiunea dedicată satului și locuitorilor săi a prins contur în martie 1957. De la „Emisiune pentru sate”, „Transmitem pentru sate” s-a ajuns la „Viața satului”: 32 de ani în care tot ce mișca în zona rurală făcea subiectul anchetelor emisiunii. Gheorghe Verman i-a propus președintelui de atunci al televiziunii titularului de Viața Satului. Era prin anul '70. Emisiunea avea o oră și 45 de minute în care erau prezentate tot felul de anchete „supărătoare” pentru unii, dar foarte apreciate de Tovarășul. Deși nu l-a văzut niciodată pe Ceaușescu, Verman aflase că secretarul general al PCR îl aprecia și nu pierdea nici o ediție a emisiunii.

„Mai știu și dintr-o mărturie care a apărut într-o carte scrisă de femeia lor de casă, care spune că Tovarășul nu scăpa «Viața satului». Cu zece minute înainte de a începe emisiunea, el de zece ori se așeza în fața televizorului. El cunoștea realitatea prin emisiunea noastră, dovadă că eram destul de bine ancoreți. Nu ne-a certat niciodată pentru ce-am făcut, deși făceam niște lucruri destul de dure. Însă lua măsuri imediat”, își amintește realizatorul. În plus, Verman a auzit că Tovarășul îi spunea „băiatul ăla isteț care vorbește frumos”.

Gheorghe Verman recunoaște că i-a fost foarte greu să ajungă „la microfon”. „Din momentul în care obțineai dreptul să ajungi la microfon, erai liber, dar până să ajungi acolo era o rigoare profesională cu totul deosebită. Exagerată aproape”. Recunoaște cu mâna pe inimă că n-a avut niciodată un text gata făcut. „Și-acum mi-e greu să citesc după un text”, mărturisește Verman.

Realizatorul tv primea informațiile „de la vârf”. Vasile Bărbulescu — cumnatul Tovarășului — fost președinte al CAP Cănoșcești, fusese promovată Secretar al Comitetului Central cu Agricultură.

„Făcusem mult teren și mă întălisem de foarte multe ori cu el. Drept pentru care el îmi spunea mie Boierule. Secretarii pentru agricultură mă chemau foarte des la Comitetul Central, în ideea de a afla lucrurile direct de la sursă. Și era foarte bine, pentru că informația nu trecea prin filtrele redactorului-șef, directorului și așa mai departe, transformându-mă într-un telefon fără fir. Și nici nu eram controlat de radioteleviziune, pentru că ei nu știau ce mi se comunicase de la CC. Am făcut ceea ce am crezut eu că am înțeles, iar dacă nu a fost bine a fost pentru că eu nu am înțeles ce trebuie”, povestește Verman.

La televizor, toate producțiile se dădeau la Jurnal. Și existau două situații, iar Ceaușescu știa de existența lor. Una o raportau Tovarășului, iar cealaltă era situația contabilă exactă, pentru că producția intra în magazia CAP. Omul care trimitea cifrele le mai umfla puțin, șeful lui la fel, secretarul de județ mai adăuga și el, iar producția-record ajungea la secretarul general.

Gheorghe Verman nu a avut necazuri mari cu cenzura. „Spun pe propria răspundere că nu era chiar teroarea de care se discută peste tot. Eu am făcut «Viața satului» timp de 20 și ceva de ani. Numai eu, duminică de duminică. Și făceam niște emisiuni, cine-și mai amintea de pe vremea aia, destul de îndrăznețe. E adevărat că se întâmpla să stau încă 45 de minute după terminarea emisiunii pentru a vedea dacă sună sau nu telefonul. Dacă nu suna, lucrurile erau în ordine”, își amintește Verman. Înainte de a intra în emisie, realizatorul lua legătura cu Direcția presei. Spunea acolo despre ce urmează să vorbească și i se dădeau ultimele indicații despre lucrurile pe care nu trebuia să le menționeze. Gheorghe Verman își

amintește că listele se schimbau de la zi la zi. A existat o perioadă în care nu era voie să menționezi cuvinte precum meleag sau Ardeal (pentru că erau de origine maghiară), într-o altă perioadă nu era permisă folosirea cuvintelor de origine slavă sau de origine anglo-saxonă. Realizatorul a adăugat că nu trebuiau menționați în materiale prim-secretarii sau alte persoane în afara Tovarășului. „Nu puteai vorbi despre foști membri ai partidelor istorice. Nu se vorbea despre curentul electric sau despre faptul că nu e pâine, nu aveam voie să arătăm cozi sau case dărăpanate. Și nici noi nu eram tâmpiți să nu respectăm aceste lucruri”, a mai spus Verman.

S-a întâmplat însă și mai calce și strâmb. „Mi-amintesc în sensul ăsta că într-o seară aveam emisiune după Jurnal. Tovarășul era în Danemarca. Se plimba cu caleașca. Și după aia am intrat eu cu o emisiune la zi despre porumbul în apă cu mizerie, cu nebunii.

Mă sună după aceea Angelo Niculescu și îmi spune: «Frate Verman, eu nu știu cine te-a învățat. Dar dacă te-a învățat cineva, nu te-a învățat bine. Vezi că se poate interpreta». Pentru că după Danemarca și Tovarășul în jilțuri, eu am dat mizeria de la noi. Apoi am transmis de la Huși un material despre viața-de-vie. Din greșeala Ministerului Agriculturii, butași în valoare de sute de milioane de lei ajunseseră cu vreasuri. Mă sui cu directorul de acolo pe ele și spun că stăm pe vreasuri de milioane de lei. Vin la televiziune și îl dăm. Ministrul Horticulturii de atunci, Ion Ceaușescu — un om de altfel excepțional —, dă un telefon foarte interesant: «Spune-i copilului ăluia că e el frumos, dar putem găsi oricând unul și mai frumos!».

Gheorghe Verman n-a scăpat nici de colimatorul

Tovarășei. Realizatorul își amintește că, în urma unui reportaj filmat de la Fundulea, Tovarășul a fost dezamăgit, iar Tovarășa l-a acuzat că se îmbracă „malagambistic”. „A doua zi, mare ședință la televiziune, în care am fost infierat eu pentru că aveam o bluză de doc, care nu știu cum fluturase în timpul filmării și m-a văzut Tovarășul și a spus: «Până și pe băiatul ăla l-am văzut îmbrăcat cum nu trebuie». M-a luat un secretar: «Bine, tovarășu», și dumneata ai început să te îmbraci cum nu trebuie?!». I-am arătat cămașa, că eram îmbrăcat întâmplător eu ea. «Uite, tovarășu», asta e bluză, am cumpărat-o de la Cocor!», povestește Verman.

În 1985, a fost scos de pe „sticlă”. Tot de la Tovarășa i s-a tras. „Eu intram în fiecare zi după Jurnal, cu «La zi în agricultură», o rubrică de 15 minute, pe care am dus-o ani de zile. Aveam două hărți pe care puneam producțiile și comparam județele. Uite, aici se putea, dar s-a făcut doar atât. Lui îi plăceau foarte mult lucrurile acestea. Dar Tovarășa a interpretat că dau indicații, că sunt vreun pretendent la ceva. Și m-a scos. Îmi aduc aminte că urma să am emisiune duminică. Cu o seară înainte mi s-a spus că a doua zi n-o să mai am emisiune și am fost chemat la Comitetul Central. Era o sală unde eram cu toții notițe de la Tovarășul, fără să-l vedem însă. Atunci ni s-a spus că, având în vedere criza energetică, programul televiziunii se reduce și emisiunea Viața satului nu va mai fi în grila”, își amintește Gheorghe Verman. Situația a durat până în 1987, în toamnă. A și cerut audiența la secretarul cu propaganda de atunci, Petru Enache, pentru a afla ce se întâmplă. „Enache, răzând, îmi spune: «Tovarășe, nu uita că există oameni care sunt plătiți să vorbească și

oameni care sunt plătiți să tacă. Dumneata ești plătit să tac!»”, a adăugat realizatorul TV.

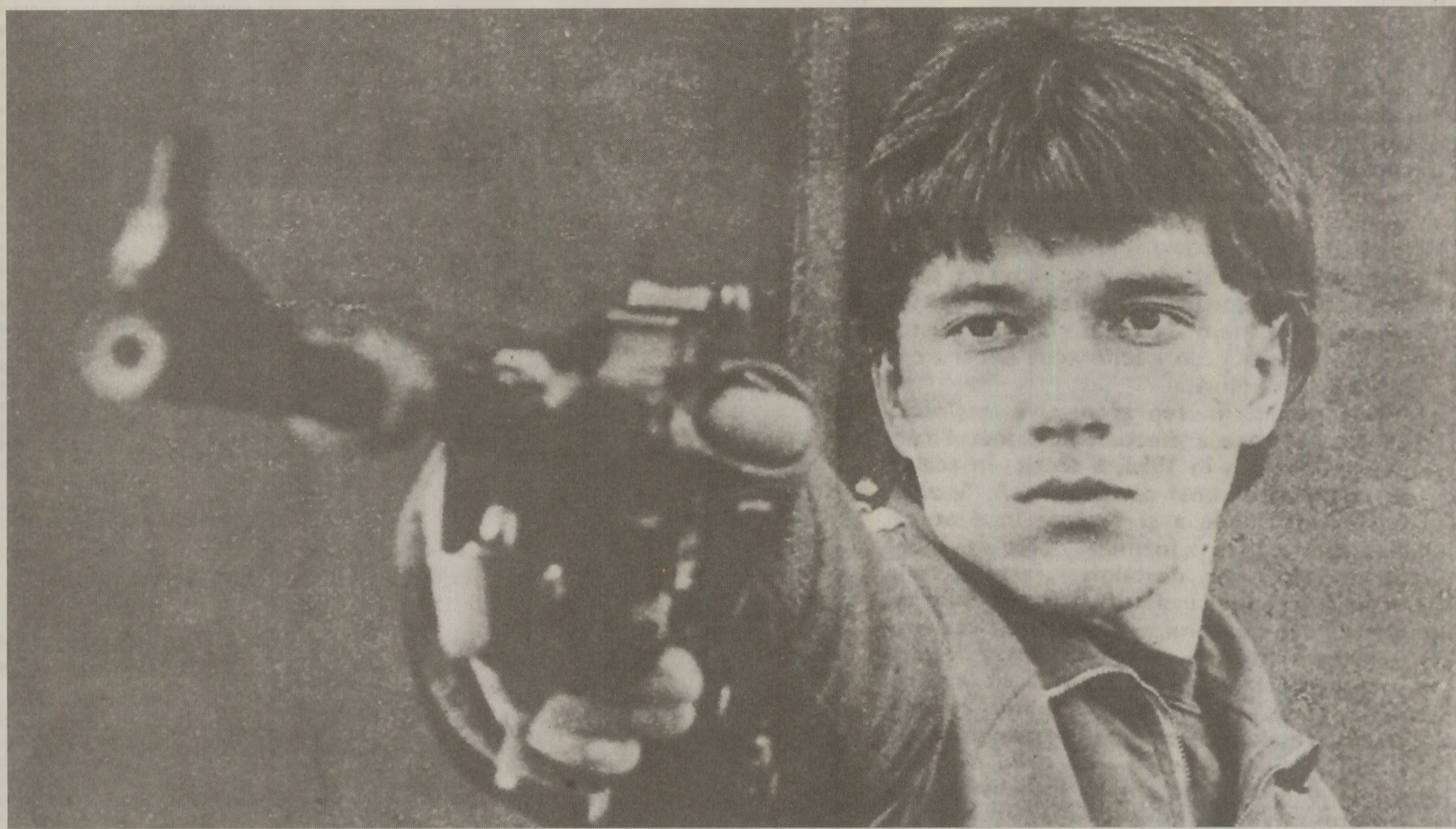
În 1987, a fost chemat la consilierul cu presa, Constantin Mitea, fost redactor-șef la Știința. Trebuia să facă un documentar despre motivele pentru care nu s-a făcut grâu în acel an. „Eu mi-am luat rolul foarte în serios și l-am făcut. L-au văzut la televiziune de zece ori și pe urmă am fost să-l proiectăm la Comitetul Central. Au venit acolo tovarășul Bobu, tovarășul Dincă, tovarășul Mitea, tovarășul Bărbulescu, toți tovarășii. L-au văzut. La sfârșit, Bobu s-a ridicat, s-a încheiat la haină și mi-a spus: «Tovarășe Verman, vă felicit pentru ce ați făcut, dar acest film se sigilează și să uitați de el!». Eu spuseseam lucrurile cum erau. Nu am zis că sunt de vină ăia din câmp, pentru că nu ei erau de vină. Erau multe deficiențe”, își amintește Verman. Profitând de acest moment, realizatorul i-a spus că nu mai are emisiune la televizor. „El s-a uitat la Mitea și i-a spus: «Auzi, Mitea, nu mai are Viața satului!». Și a durat o săptămână, cred, până când, într-o vineri, m-au anunțat că de duminică am emisiune. Am fost iar chemat la CC și mi s-a spus: «Vezi că de la 12:40 la 13:00 intră Viața satului. Emisiunea se difuzează înainte să la masa Tovarășul, așa că ai grijă ce spui, poate-l enervați. Și nu mai aparți cu figura!». Era pur și simplu o proiecție. Am învățat atunci o smecherie ca să scăpăm. Aveam, înainte și după emisiune, câte un cuit din Tovarășul. Și la mijloc trosneam de nu se putea. Cred că lumea își mai aduce aminte câte anchete am făcut. De ce nu s-a spus aia, de ce nu s-a spus aia. Dar începem și terminam cu «a spus Tovarășul», povestește Verman.

Adriana PĂDURARU VĂDUVA

Sorin Babii a „împuşcat” aurul european la tir

În galeria marilor campioni ai tirului românesc, Sorin Babii ocupă un loc aparte, el făcând parte dintr-un grup restrâns de sportivi, alături de regretata atletă Lia Manoliu și de canotoarea Elisabeta Lipă, care au participat la șase ediții consecutive ale Jocurilor Olimpice. Talent precoce, Babii s-a făcut remarcat încă de pe vremea junioratului, iar în 1988, la doar 24 de ani, a câștigat medalia de aur în proba de pistol liber la Olimpiada de la Seul. La doar câteva luni de la această performanță, arădeanul legitimat la Steaua și-a reconfirmat valoarea, reușind să câștige titlul continental la pistol cu aer comprimat, cu prilejul Campionatelor Europene în sală de la Copenhaga, care s-au desfășurat la începutul lunii martie 1989. Într-o companie selectă, de pe lista de concurs nelipsind niciunul dintre specialiștii probei, Sorin Babii a tras impecabil și s-a calificat pe primul loc în finală. „Cu o decadă de excepție (numai doi de 9, dar și aceștia cu valori superioare, 9,5 și 9,7), Babii a câștigat și finala, consolidându-și poziția de lider, rezultatul său, 686,4 puncte, reprezentând totodată un nou record mondial”, a scris la vremea respectivă ziarul Sportul.

Deși au trecut 20 de ani de la acel moment important al carierei sale, Sorin Babii își amintește cu lux de amănunte cum a câștigat aurul european la Copenhaga: „Pe vremea aceea, la concursurile care aveau loc în țările capitaliste nu plecam cu o delegație prea mare, pentru că se întâmpla ca unii să nu se mai întoarcă. Țin minte că la Copenhaga nu am fost decât doi sportivi, eu și Anișoara Matei, împreună cu antrenorul Tadeus Jeglinski, un tehnician căruia îi datorez foarte mult. Am mers cu avionul până la Berlin, iar de acolo cu trenul. A fost o călătorie oboșitoare, dar nu imi păsa pentru că eram tânăr și doream să văd și să cunosc cât mai multe. Concursul propriu-zis a decurs perfect pentru mine. Înaintea finalei am avut emoții mari, pentru că știam că punctul acela pe care îl aveam avans

Sorin Babii s-a menținut timp de peste două decenii în elita tirului mondial

FOTO: Revista SPORT

față de următorul clasat putea fi pierdut foarte ușor. Eram singur în vestiar, sub tribune, și făceam exerciții de execuție a focului fără cartuș. Eram numai eu cu gândurile mele și încercam să vizualizez cu ochii minții tot ceea ce urma să fac. Am tras foarte bine în finală, iar satisfacția a fost imensă, pentru că am reușit să îmbunătățesc și recordul

mondial”. Întors acasă, Sorin Babii a fost răsplătit pentru medalia de aur cu 5.000 de lei, în condițiile în care salariul său la Steaua era de 2.600 de lei pe lună. Mai mult decât banii l-a bucurat însă vestea că între timp primise aprobarea pentru mașină, în condițiile în care românii obișnuiau trebuia să aștepte ani de zile ca să achiziționeze un autoturism.

Fostul mare campion mai spune că în ultimii ani ai deceniului nouă sportivii români începuseră să resimtă tot mai acut efectele politicii de economisire cu orice preț, pe care partidul o impunea în toate domeniile. „Calitatea armei face diferența la tir. Noi am avut norocul că Gavrilă Barani, fost ani la rând președintele Confederației Europene de Tir, avea

relații foarte bune cu producătorii de armament și reușea să facă rost de puști și de pistoale comparabile cu cele ale adversarilor noștri. Problema majoră era însă muniția. Se întâmpla ca la antrenamente să tragem mai puțin ca alții, pentru că ne lipseau cartușele de calitate. Atunci puneam accent pe pregătirea fizică sau foloseam muniție mai

proastă”, își amintește campionul olimpic de la Seul. Acesta s-a retras anul trecut din activitatea competițională, dar nu exclude cu desăvârșire posibilitatea de a reveni la un moment dat în concursuri, pentru a încerca să se califice pentru a șaptea oară la Jocurile Olimpice, la Londra, în 2012.

Vlad IONESCU

vremea

În țară, vremea a fost schimbătoare, iar cerul a prezentat înnoiră mai accentuate în nordul și estul țării. În restul teritoriului, cerul a fost temporar noros. S-au înregistrat precipitații slabe, îndeosebi sub formă de ploaie, în nordul și estul țării. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile minime au fost cuprinse între -5 și +5 grade, iar maximele în general între 8 și 16 grade. Noaptea și dimineața s-a produs ceață, îndeosebi în vestul și centrul țării.

tv 7 martie 1989

19:00 Telegazeta
19:25 Să trăim și să muncim în spiritul normelor etice și echității socialiste. Răspunderea - parte inseparabilă a angajării muncitorești, revoluționare. Redactor Vartan Arachelian
19:40 Industria - programe prioritare. Recondiționarea și refolosirea pieselor și subsansamblelor. Redactor Sorin Burtea
19:55 Laudă femeilor acestei țări. Spectacol literar-muzical-coregrafic. Redactor Traian Buhlea. Regia artistică Ion Filip
20:20 Teatru TV. Mama de Octavian Sava. În distribuție: Leopoldina Bălanuță, Gheorghe Cozorici, Tamara Buciuceanu, Ion Pavlescu, Eugenia Maci, Emilia Popescu, Mircea Crețu, Mihai Căfrița, Adrian Titieni, Mirela Gorea, Maria Gligor, Adrian Georgescu, Constantin Gurită, Carmen Enea, Lucia Maier, Natașa Raab și copilul Raluca Bărbulescu.
Redactor Lucia Hossu Longin. Regia artistică Eugen Todorean
21:50 Telegazeta
22:00 Închiderea programului

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Gospodăria Economică de Vânătoare și Pescuit Sportiv București, Str. Vălcănești nr. 3, Sector 3, încadrează în condițiile Legii nr. 12/1971 muncitori necalificați, vârsta de până la 30 de ani, paznici.

Întreprinderea de Electronică și Industria București, Str. Baicului nr. 82, încadrează ingineri în specialitățile: electronică-telecomunicații, automatizări și calculatoare, mecanică fină, mecanică, informatică și muncitori, în meseriile: galvanizatori, vopsitori industriali, muncitori necalificați.

Oficiul de Tehnologie și Controlul calității nutrețurilor concentrate Voluntari, cu sediul în com. Voluntari nr. 81, Sector Agricol Ilfov, anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi: 2 posturi chimist principal, 2 posturi biolog principal, 1 post economist principal. Concursul va avea loc la 10 zile de la publicare, la sediul unității. Pot participa la concurs persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute de Legea nr. 12/1971.

VÂNZĂRI

Vând convenabil dormitor pat dublu, sufragerie Magnolia, recomier. Canapele prototip, moderne, compact disc digital, compact discuri noi. Vând dormitor pat mijloc, linie Audio Akay, foto Olympus, Nikon, diverse foto.
Casetofon Electronică, radiator Ravent, haină piele, costum alb 52, radio Selena, păuț copil. Cumpăr televizor color garanție.
Videocasete înregistrate, calitate, traduse, filme, muzică, desene animate, documentare.

Polonia: „Convorbirile de la masa rotundă” între guvern și opoziție

(Urmare din pag. 1)

Replica autorităților de la Varșovia a fost dură. S-au operat arestări în rândurile disidenților, au fost trimise trupe ale Ministerului de Interne și armatei împotriva celor care protestau. În cele din urmă, în noaptea de 12 spre 13 decembrie 1981, generalul Wojciech Jaruzelski a instituit legea marțială în întreaga țară.

Principalele probleme economice cu care se confruntau autoritățile poloneze aveau câte un corispondent în celelalte state membre ale Organizației Tratatului de la Varșovia. De exemplu, în Cehoslovacia se înregistra o incapacitate de a mări în mod semnificativ exporturile de produse industriale, în condițiile creșterii substanțiale a prețurilor la materiile prime și combustibilii importati. Spre sfârșitul anilor '80, dezechilibrul respectiv tindea să se accentueze. Diminuarea resurselor pentru dezvoltarea economică a ajuns să afecteze nivelul de trai al populației. Astfel că autoritățile cehoslovace au fost nevoite să mărească prețurile la alimente și să adopte un program de raționalizare a consumului de curent electric.

În aceeași perioadă, în Republica Democrată Germană și Ungaria s-a ajuns la asigurarea unei stabilități relative a prețurilor la produsele de strictă necesitate și bunurile de larg consum. Acest lucru a fost o consecință a politicilor economice promovate în cele două state în anii '70. Atunci s-a renunțat temporar la dezvoltarea

rapidă și în mod extensiv a industriei grele (aflată în celebrul Sector A). Din păcate, stabilitatea respectivă nu a fost durabilă. O cauză a eșecului economic înregistrat în anii '80 de cele două state era sistemul de comandă, centralizat, din economiile de tip sovietic. Acesta nu avea o flexibilitate suficientă în oferta de produse și servicii mai ales pentru livrările de produse pe piețele externe. Permitea totodată un consum exagerat de resurse umane, materiale și financiare pe unitatea de produs. Problemele care au apărut în procesul de modernizare a mijloacelor industriale de producție nu au fost soluționate la timp și în mod satisfăcător din cauza resurselor insuficiente de care dispunea Ungaria și RDG. Scenariul respectiv s-a repetat în Cehoslovacia, Polonia, România și Bulgaria. Iar autoritățile sovietice s-au confruntat cu același gen de probleme, fapt ce nu le-a permis să acorde sprijinul solicitat de celelalte state membre ale Organizației Tratatului de la Varșovia.

Efectele care au apărut, ca urmare a menținerii în statele respective a sistemului centralizat de planificare economică (de tip sovietic), au fost dintre cele mai diverse. Diferite documente ne arată faptul că datoria externă a Poloniei a crescut în mod exponențial în cursul anilor '70. În consecință, autoritățile de la Varșovia s-au văzut nevoite să modifice de mai multe ori, brusc și în mod semnificativ, prețurile la produsele de bază și la bunurile de larg consum. Măsurile respective au afectat în

mod grav nivelul de trai al populației și au determinat izbucnirea unor mișcări de protest și greve, urmate de revolte ale muncitorilor și de înființarea sindicatului „Solidaritatea”.

În acele condiții, liderii Partidului Muncitoresc Unit Polonez - care se autointitulau apărătorii proletariatului și, în același timp, trimiteau trupe împotriva muncitorilor revoltați - au impus legea marțială. Au considerat că impunerea legii marțiale în întreaga țară reprezenta cea mai bună soluție de salvare a comunismului importat din URSS. Evenimentele care au urmat au dovedit contrariul. Lech Walesa și ceilalți lideri ai sindicatului „Solidaritatea” au fost în cele din urmă eliberați. În societatea poloneză au început să apară din ce în ce mai vizibile elementele de disoluție a autorității statului comunist.

În cele din urmă, pentru a evita blocarea întregii țări de muncitorii care solicitau recunoașterea oficială a sindicatului „Solidaritatea”, generalul Wojciech Jaruzelski a aprobat desfășurarea unor negocieri secrete în luna septembrie 1988 între ministrul de Interne, Czesław Kiszczak, și liderii opoziției anticomuniste, în frunte cu Lech Walesa. Cu acel prilej s-au stabilit principiile generale pe baza cărora urmau să se poarte discuțiile publice între cele două tabere, în cadrul așa-numitelor „Convorbiri de la Masa Rotundă” (Varșovia, 6 februarie - 4 aprilie 1989).

Lt. col. dr. Petre OPRIS

DIN PRESA EXILULUI

LUMEA ROMÂNESCĂ

● CALORII

Dintr-o cuvântare a președintelui N. Ceaușescu privind nivelul de trai la ora de față:

„Fondul de consum și produsele necesare consumului au crescut față de 1950 de peste 18 ori, asigurându-se tuturor oamenilor muncii, tuturor locuitorilor țării condiții demne de viață. De altfel, consumul mediu de calorii pe locuitor reprezintă circa 3.200 de calorii, ceea ce așază România în rândul țărilor cu un consum bun din toate punctele de vedere, corespunzător cerințelor fizice și intelectuale”.

● VIDEO

„Știința Tineretului” demască pe acei proprietari „care și-au făcut din aparatul video o sursă de venituri ilicite, care s-au grăbit să-și transforme casele în adevărate săli de vizionare (contra cost, firește), neținând seama că în acest fel încalcă legea, fiind pasibili de pedepsă pentru practicarea de profesie fără autorizație, neținând seama de dragul câștigului nemuncit, de pericolele la care se expun, ei și familiile lor, primind atâtia oameni necunoscuți în casă.”

● PREȚURI

Câteva prețuri notate de revista „Eastern Europe Newsletter” din Londra: 1 kg cafea - 1.000 lei; un pachet de Kent - 100 lei; un ou - 6 lei; un video - 70.000 de lei. Dolarul, oficial 8,8 lei, la negru - 90-100 lei.

● DIPLOMAȚIE

Întrebat, nu demult, ce părere are despre glasnostul sovietic, d. Ștefan Andrei, vicepremier și fost ministru de Externe, a declarat, „nu cunosc acest cuvânt”. De atunci,

replica lui Andrei circula, devenind, ca să zicem așa, memorabilă. Amintim că Ștefan Andrei este un om deștept, citit, umblat, spiritual și, în plus, posesorul uneia dintre cele mai bune biblioteci de carte literară din câte există în București de astăzi.

● BRUCAN

Analizând, în cartea sa „Socialismul mondial la răscruce” (ed. Praeger, New York), situația țărilor din Răsăritul Europei, Silviu Brucan lansează o formulă-șoc: „criza generală a socialismului”. Observăm paralela cu celebra definiție a lui Lenin de la începutul secolului: „criza generală a capitalismului”.

● FEMEI ȘI CAFEA

Un student vest-german, F. Reiter, autorul unui amplu reportaj despre România, transmis la Europa Liberă, reproduce declarațiile unor soferi de camioane din RFG, potrivit cărora, „pentru un sfert de kilogram de cafea poți avea o femeie pentru o noapte”.

● TV

Câteva programe ale televiziunii bucureștene în luna februarie-martie 1989: „Cântarea României” (color); „Omagiu conducătorului iubit”; „Cătorii epoci de aur - Privim cu mândrie înfăptuirile”; „Să trăim și să muncim în spiritul eticii și echității comuniste”; „Partid și țară, o unică voință, cântece patriotice, revoluționare”; „Aplicarea fermă a mecanismului economico-financiar”; „Tezele din Aprilie”; „Mândria de a fi cetățean al României socialiste”; „Sub tricolor, sub roșu steag”.

● PE BRÂNCI

Așa a trecut, clandestin, granița româno-ungară, nu de mult, scri-

torul Petru Romșan. Născut în 1957, în jud. Hunedoara, Romșan a publicat trei volume de versuri, cel dintâi dintre acestea, „Ochii lui Homer”, fiind distins cu premiul de debut al Uniunii Scriitorilor. El a ajuns în Franța unde-lăstea soția sa, Adina, aflată acolo (rămăsese) mai de mult.

● DATORII

Un comunicat Agerpres anunță că în 1989 România va reuși să lichideze, până la ultimul cent, datoria sa externă. Se poate nădăjdui că, după îndeplinirea acestui obiectiv important, economia națională va putea oferi populației mai multe produse de consum și servicii de mai bună calitate.

Minimum (Israel), martie 1989
Articol primit prin bunăvoința doamnei Ditta Goshen, coordonatoare a Centrului de Studii și Cercetare a Istoriei Evreilor din România de la Universitatea Ebraică din Ierusalim

amintiri

Dero cu spumare redusă, bun pentru mașinile de spălat automate. Când se găsea...

Poemele luminii

ORIZONTAL: 1) Regioare română, realizatoarea filmului „O lumină la etajul zece” (Malvina) - Face lumină în casă. 2) „Lumina de aur a...”, poezie din volumul „Voci puterice” de Victor Felea (nom.) - Sorin Lupășcu. 3) Acum (pop.) - Plante erbacee exotice cu fructe foarte gustoase. 4) Hipocoristic din Ion - Sanda Diaconu - „...luminii”, dramă a scriitorului american Maxwell Anderson, publicată în 1928 (neart., sg.) 5) Mare romancier român evocat, alături de Ionel Teodorescu și Ion Minulescu, de Alexandru Raicu în volumul memorialistic „Luminile oglinzilor”. 6) Cunoscută actriță franceză, protagonistă filmului „Umbră și lumină” (Simone). 7) Întreprindere de materiale de construcții (siglă) - Arhiepiscop de Mainz (c.705-786). 8) Eroul romanului „Iluminări” de Alexandru Ivasiuc (Acim) - Fără strălucire (fem.) 9) „...lumină”, unitate de lungime pentru măsurarea distanțelor mari - Erou din ciclul legendelor tebane, care s-a lipsit singur de lumina ochilor aflând că și-a ucis din greșală tatăl - Liviu Manea. 10) Celebru poet francez, „copilul teribil al simbolismului”, autorul poemelor în proză intitulate „Iluminări” (Jean-Arthur, 1854-1891) - Model. 11) Volum de poezii de Iuliu Victor Martinovici, în sumarul cărui găsim și poezia „Primăvara care sporește lumina” - Olga Andronic.

VERTICAL: 1) Poet contemporan, autorul poeziilor „Mineri în lumină” și „Zborul de lumină” (Tiberiu) - Scot cărțile la lumină. 2) Savant danez (1644-1710) care în cercetările sale astronomice a efectuat prima determinare a vitezei de propagare a luminii - Poet român (Adrian, 1891-1968), autorul poeziei „Lumină vie”. 3) Scriitor român, semnatarul dramei „Săptămâna luminată” (Mihail, 1888-1916) - Maria Rădan. 4) Ion Minulescu - Adv. Latin (=Unde) - La baza urechii (pop.). 5) Fata din Banat - Sistem tricromatic în care culorile fundamentale sunt roșu, verde și indigo, corespunzătoare radiațiilor cu o anumită lungime de undă - Particulă onomastică anglo-saxonă. 6) Explorator norvegian (1861-1930) care a spus: „Trebuie să creăm un lanț în jurul pământului întreg, iar pe steag să fie scris cu litere de aur cuvântul luminos: MUNCĂ” - Localitate în India. 7) Supliment - Pictor francez (sec. XVI). 8) Planta din... Lumină! - Număr (presc.) - Petre Pantea. 9) Prozator mexican, autorul romanului „Licuriciul” (Mariano; 1873-1952). 10) Localitate în Finlanda - Eroul principal al povestirii „Luminile din Roma” de Alberto Moravia. 11) Liric contemporan, autorul volumului „Geneza luminii” (Vitalie) - Dispozitiv care produce lumină.

Dicționar: LUL, UBI, EAD, ADUI, IDC, ESSE.

Revista Rebus, nr. 12/1989

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										